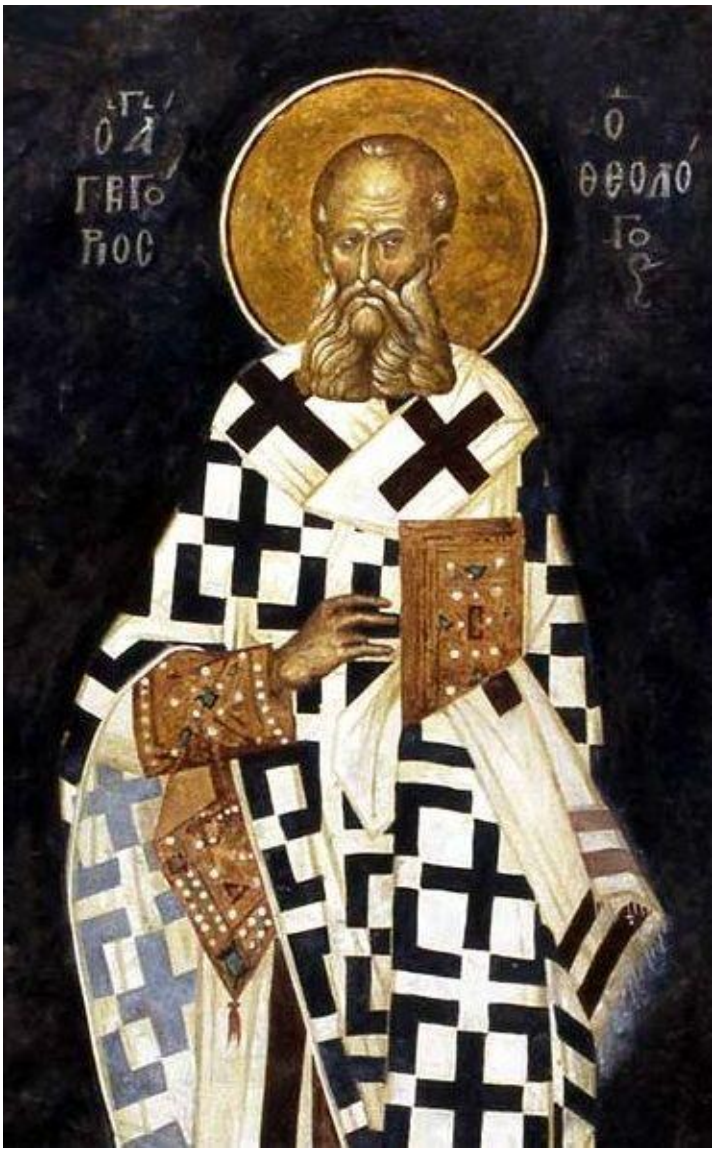
Віктор Бедь про святість слова і глибина віри: уроки святого Григорія Богослова

Святість слова і глибина віри: уроки святого Григорія Богослова

✠ Віктор Бедь,
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України

м. Ужгород,
25 січня 2026 р.

Зустріч з багатогранною постаттю

Сьогодні Церква вшановує святого Григорія Богослова, одного з найвидатніших Отців Церкви IV ст., єпископа, богослова, ритора і поета. Його називали «богословом» тому, що в його слові поєднались глибина думки, ясність розуму й сила Святого Духа, що проникли в таїнство Божої істини.

Сьогодні ми вшановуємо святого Григорія Богослова не в умовах спокою і безпеки, а в час жорстокої російсько-української війни, коли правда знову протистоїть брехні, а світло — темряві. Саме в таких історичних обставинах особливо гостро відкривається цінність святого слова, відповідального свідчення віри і жертовного служіння правді, за яку нині щоденно віддають життя найкращі сини і дочки України — наші воїни-захисники.

Життєпис і шлях служіння святого Григорія Богослова

Народився близько 329 р. у Каппадокії (Мала Азія), у християнській родині — син єпископа Назіанзського та святої Нони.

Навчався у Академіях Александрії й Афін, де здобув класичну освіту та подружився з святим Василієм Великим.

Став одним із найяскравіших захисників православної віри у період суперечок із аріанською єрессю.

Був архиєпископом Константинополя у складний і конфліктний період церковного життя, але серцем більше тяжів до молитви, тиші й молитовного усамітнення.

Помер близько 390 р., залишивши величезну духовну спадщину — богословські бесіди, проповіді, листи й вірші.

Чому ж він — Богослов?

Святий Григорій Богослов не лише володів красномовством — він осмислював, формулював і захищав найглибші істини віри:

- Трійцю — Таїнство Єдиного Бога в Трьох Особах, що стало серцем православної віри на Соборах IV ст.
- Богопізнання — як шлях серця, а не тільки інтелекту.
- Єдність віри і життя — тобто щоб слово не було лише знанням, а впливало на серце.

Його богослов'я — це не абстрактна наука, а безпосередня зустріч з живим Богом, який «перевищує всі уявлення людини».

Уроки святого для нас сьогодні

Слово, що творить віру:

- Святий Григорій Богослов нагадує нам, що слово проповіді має бути правдивим, світлим і проникливим. Він сам показав, що богословське слово може стати молитвою і пастирським служінням, здатним витягнути людину з темряви сумнівів у світ істини.

Віра, що не боїться боротьби:

- У часи аріанської єресі святий Григорій Богослов рішуче виступав за чистоту віри, не злякавшись ні тиску, ні самотності, ні особистих втрат. Сьогодні цей приклад особливо промовляє до нас у контексті російсько-

української війни, коли зло знову прикривається фальшивими словами, псевдодуховною риторикою і брехливими виправданнями насильства. Українські воїни-захисники, які зі зброєю в руках боронять свободу, гідність і життя нашого народу, є живим свідченням того, що віра не є втечею від боротьби, а внутрішньою силою стояти за правду, навіть ціною власного життя.

Смирення серед честі:

- Хоча його покликали до великих церковних посад, святий Григорій Богослов часто тягнувся до тиші й молитви. Це вчить нас, що істинна велич — у смиренні й єдності з Богом, а не в пошуках людського визнання.

Слово і віра — нерозривні

У проповіді святого Григорія Богослова ми бачимо світло Божої істини, яке не лише мислиться, а життєво проживається. Нехай у нашому серці слово Слова — Ісуса Христа — завжди буде реальнішим і важливішим за будь-які людські слова. І так, як Григорій Богослов у своєму служінні, ми теж будемо слухачами і носіями істини у світі, який її так потребує.

Сьогодні, як ніколи, світ потребує не гучних слів, а слова істини; не риторики, а віри; не підміни, а живого свідчення.

Молитва святому Григорію Богослову

Святий Григорію Богослове, моли Господа Бога за Україну, за наш український народ, що проходить через важке випробування російсько-українською війною.

Молися за наших українських героїчних воїнів-захисників — живих і полеглих, щоб Господь укріпив одних, а інших прийняв у Своє вічне світло.

Випроси для нас мудрість не сплутати правду з брехнею, світло з темрявою, віру з духовною підміною, а слово — з порожнім звуком.

Навчи нас жити так, щоб наше слово і наше життя були свідченням істини.

Амінь.